

Aşağı Saksonya'da Eğitim Sistemi

Cocuklarımız, Geleceğimiz

- Kreş / anaokulu
- Eğitim sistemi
- İlkokul
- Ortaokul, lise
- Yabancı diplomaların tanınması
- Okuldan mesleğe geçiş

Sevgili ebeveynler,

Almanya'ya yeni göç edenler ve sığınmacılar, buradaki hayata uyum sağlamaya çalışırken büyük zorluklarla karşılaşılıyorlar. Her şey yabancı ve yeni.

Çocuklarının geleceği ve okul hayatları ebeveynleri düşündürmekte ve çocukları için daha iyi bir gelecek ve eğitim arzu etmekteledir.

Almanya'nın eğitim sistemi, bir çok ülkedeki sistemden farklıdır.

Ebeveynler, çocuklarına destek olabilmek için öğretmenler ile devamlı temas halindedirler ve beraber çalışmaktadırlar.

Bu nedenle, Aşağı Saksonya'nın eğitim sistemi ile ilgili ebeveynlerin doğru ve güvenilir bilgilere ihtiyaçları vardır. Bütün sorularınızı cevaplama imkânımız sınırlı da olsa, size bu broşür ile ilk bilgileri sunmak istiyoruz.

Daha detaylı bilgileri; okullardan, resmi daireler veya belediyelerden alabilirsiniz.

Biz kimiz?

Göçmen Ebeveynler Ağı (MigrantenElternNetzwerk - MEN); göçmen kökenli çocukların okuldaki şanslarının ve başarılarının artırılması için, ebeveynleri bilgilendirerek ve yeteneklerini etkinleştirerek onların okul için olması gereken angajmanlarına ulaşmayı hedefler.

Biz; aynı zamanda, eyalet düzeyinde siyasetçilere ve yöneticilere karşı bir çıkarırlılığımız.

Bu bilgiler; kısa film şeklinde internet sayfamızda ve YouTube'da farklı dillerde mevcuttur.

1 ve 6 yaş arası küçük çocukların ebeveynleri için bilgiler

Çocuğum ne zaman kreşe gidebilir?

1 ve 3 yaş arası çocuklar için kreş

Çocuğunuz 1 yaşını doldurduktan sonra onu kreşe gönderme hakkınız oluyor.

Çalışan veya eğitim gören ebeveynler, çocuklarına yer bulma konusunda dikkate alınmaktadırlar.

3 ve 6 yaş arası çocuklar için anaokulu

Çocuğumu neden anaokuluna göndermeliyim?

- Çocuklar Almancayı daha çabuk öğrenirler.
- Gerekirse özel dil dersi verilir.
- Çocuklar kendi aralarında oynamayı öğrenirler.
- Çocuklar, geliştirilir ve okula hazırlanırlar.

Çocuklar, 5 yaşından itibaren muhakkak anaokuluna gitmelidirler.

Anaokulu hakkınız ŞŞ

3 ve 6 yaş arasındaki çocuklarınızı, kanunen anaokuluna gönderme hakkınız vardır, ama o anaokulunun evinize yakın olması zorunlu değildir.

Nasıl yer bulabilirim?

Bağlı olduğunuz belediyeye (z.B. Jugendamt) veya anaokuluna başvuruda bulunabilirsiniz. Boş yer olduğu zaman size yazılı bilgi gönderilir. En kısa sürede başvuruda bulunmanızı öneririz. Çocuğunuz, kreşe veya anaokuluna göndermek istediğiniz süreden en az üç ay önce başvuruda bulunmalısınız. Aynı zamanda farklı kreşlere/anaokullarına başvuruda bulunabilirsiniz. Çalışan, eğitim gören veya hasta ebeveynler çocuklarına yer bulma konusunda dikkate alınmaktadırlar.

Kayıt için neler getirmemiz gerekiyor?

Kişisel bilgileriniz (isim, adres) ve çocuğunuzun doğum belgesi. Belge Almanca değil ise onaylı tercüme kopyası.

Çocuğum ne kadar zaman yuvada kalabilir?

Saatler, yuvalardaki yer imkânına göre değişir. Tam günlük ya da yarım günlük (sabah veya öğleden sonra) yerler mevcuttur. Normal şartlarda bakım saatleri 8:30 ve 14:00 arasındır. Çocuğunuz zamanında getirip götürmeniz gerekmektedir.

Çocuğuma yemek verilecek mi?

Genellikle yuvada kahvaltı ve yemek için belirlenmiş zamanlar vardır. Siz; en iyisi, çocuğunuza kahvaltılık vermeniz gerekiyor mu, yoksa oradan mı kendisine ücret karşılığında yemek verilecek, yuva görevlisine sorun. Devletten yardım alan ebeveynlere indirim yapılmaktadır. Anaokullarının çoğu, domuz eti yerine başka alternatifler sunarlar.

İlkokul çağındaki (6 ve 10 yaş arası) çocukların ebeveynleri için bilgiler

Almanya'da, 6 yaşından 18 yaşına kadar bütün çocukların 12 senelik zorunlu eğitimi vardır. Okula, yaz tatilinden sonra genel- de Ağustos veya Eylül aylarında başlanır.

Çocuğunuz ne zaman okula başlayacak?

30 Eylül'e kadar 6 yaşına giren bütün çocuklar okula başlamak zorundalar. Ebeveynler, 1 Temmuz ile 30 Eylül arasında 6 yaşına girecek çocuklarının okula başlamalarını bir yıl erteleyebilme imkânına sahiptirler. Çocuğın okula başlamasının geriye atılıp atılmamasına ailelerin kendileri karar verir. 1 Mayıs'a kadar kararlarını vermiş olmalıdır. Bedensel, zihinsel ya da sosyal nedenlerle okula hazır olmayan çocuklar da bir sene sonra başlayabilirler.

Okula başlamadan önce

Çocuklar, en azından 5 yaşından itibaren anaokuluna gitmiş olmalıdır. Biz, 3 yaşını tamamlayan her çocuğın anaokuluna başlamasını öneriyoruz. Çocuğunuz dört yaşında olunca, gelişimini saptamak amacıyla çocuk doktorunuz U8 muayenesi yapar. Okula başlamadan 15 ay önce anaokulunda dil testi yapılır. Çocuk o testi başaramazsa dil desteği verilir. Bundan sonra çocuğunuzun doktor muayenesi vardır ve bunun için size belediyeden yazılı çağrı gönderilir.

Okula başlama

Birinci sınıfa başlamadan önce çocuğunuza okuldan çağrı gönderilir. Eviniz, okula uzak olursa çocuğunuza okuldan bilet verilir. Bu konuda okuldan daha fazla bilgi alabilirsiniz. Okul, önceden gerekli tüm okul malzemeleri listesini (çanta, kitap, kalem, defter) size gönderir. İhtiyacı olanlara, devlet senelik 100,- Euro yardım yapmaktadır.

Dersler

Dersler, genelde saat 8:00 ve 13:00 arası verilmektedir. Çocuklar hafta içi her gün okula zamanında gitmeye zorunludurlar. Eğer çocuğunuz okula gidemeyecek olursa, okulu sabahtan mutlaka aramalı ve haber vermelisiniz. Çocuğunuz üç günden fazla okula gitmediyse doktordan rapor almanız gerekir.

1. ve 2. sınıflarda öğretmenler, çocukların hakkında gelişme raporları yazarlar. 3. sınıftan itibaren çocuklara 1 den 6 ya kadar not verilir. Notlarda 1 "çok iyi" anlamına gelir. Çocuklarınıza özel dil desteği verilebilir, bilgi edinmek için okula sorabilirsiniz!

Ebeveynlerin katılımı

Okuldan ve öğretmenlerden, ebeveynlerle birlikte çalışmaları beklenir. Bunun için ebeveyn toplantıları ve belirli konuşma günleri vardır. Her sınıfta ebeveyn temsilcileri seçilir.

Sorular?

Sorularınız veya bilgiye ihtiyacınız olursa sınıf öğretmeninden randevu olarak kendisiyle görüşebilirsiniz.

Orta öğretime geçen çocukların ebeveynleri için bilgiler

Çocuğunuz 4. sınıftan sonra okul değiştirecek. Dört yıllık ilkokuldan sonra, siz ebeveynler çocuğunuzun hangi okula gideceğine karar verirsiniz. Bu konuda öğretmenler yardımcı olacak ve 5. Sınıftan itibaren hangi okul formunun uygun olduğu tavsiyelerini size sunacaklardır. Bunun için danışma saatleri vardır.

Çocuğunuzun başarı durumu, seçilen okul formuyla uyumlu olmalı. Bunun için notları, ilgi alanları ve diğer çocuklarla arkadaşlıkları dikkate alınır.

1. Alt düzey ortaokul (Hauptschule)
2. Ortaokul (Realschule)
3. Lise (Gymnasium)
4. Farklı düzeylerde ortaöğretim okulu (Gesamtschule)

Alt düzey ortaokul (Hauptschule)

5. sınıftan 9. / 10. sınıfa kadardır. Öğrencilere; temel bilgiler verilir ve mesleki seçeneklerle ilgili bireysel yönlendirme yapılır.

9. Sınıftan sonra alt düzey ortaokul diploması alınır. 9. Sınıfın sonunda notlar iyi ise 10. sınıfa devam edilerek ortaokul diploması alınabilir.

Ortaokul (Realschule)

Ortaokul, 5. sınıftan 10. sınıfa kadardır. Öğrencilere; genişletilmiş temel bilgiler verilir ve genel meslek yönlendirme yapılır.

9. Sınıftan sonra alt düzey ortaokul (Hauptschulabschluss) seviyesi tamamlanmış olur. Aynı zamanda bu okul öğrencilerine, ileride meslek okullarına yol açmaktadır.

Lise (Gymnasium)

Lise, 5. sınıftan 13. sınıfa kadardır. Öğrencilerine daha kapsamlı ve detaylı genel eğitim vererek, öğrencilere üniversiteye gidebilme olanağı sağlar.

Öğrenciler, 10. sınıfın sonunda (ders sonuçlarından bağımsız) mezun olabilirler. 12. sınıftan sonra yüksek meslek okuluna (Fachhochschule) gidebilmek mümkün. 13. sınıfı başarıyla bitirdikten sonra yüksek okul için olgunluk sınavıyla „Allgemeine Hochschulreife – Abitur“ diploma sahibi olurlar.

Karma sistem okulu (Gesamtschule)

Karma sistem okulunda (Gesamtschule) öğrencilere genel, geniş ve derin bir eğitim verilmektedir ve çeşitli mezuniyetleri mümkün kılmaktadır.

“Oberschule” 5. sınıftan 10. sınıfa kadar eğitim vermektedir, genelde alt düzey ortaokulu ve ortaokulu kapsamaktadır. Öğrenci, okulun hangi dalında eğitim aldıysa ona göre diplomasını alır. Karma sistem okulunda (Integrierte Gesamtschule - IGS) öğrenciler, 5. sınıftan 13. sınıfa kadar eğitilirler. Bu okul formu, bir çok ülkede bulunmamaktadır. Derslerdeki başarıya göre; alt düzey ortaokul, ortaokul ve lise diplomaları alınabilir.

Çocuğum için en iyisi hangisidir?

Seçtiğiniz okul, çocuğunuzun yeteneği ile uyumlu olmalı. Çocuğunuzun ilgi duyduğu alanları ve derslerindeki başarı durumunu seçim süresinde düşünmelisiniz. Okullar genelde; ebeveynleri ve çocukları bilgilendirmek amacıyla etkinlikler düzenler, ayrıca internet sayfalarında da bu hizmeti sunmaktadır.

Ebeveynlerin katılımı

Karşılıklı bilgilendirmeler için okulda; toplantılar, bilgi etkinlikleri, öğretmenlerle bireysel görüşmeler önemlidir. Sorularınız olduğu zaman bir randevu alarak, sınıf veya branş öğretmenleriyle konuşabilirsiniz.

Gençler ve ebeveynleri için okuldan mesleğe geçiş bilgileri

Okul başarıyla bitirildikten sonra meslek okulu veya üniversite dönemi başlar.
Almanya'da iş bulmak hiç kolay değil, özellikle de meslek sahibi olmayınca.
Gençlerin öğrenmek istedikleri meslek; mezuniyetteki başarı derecesine, ilgi alanlarına ve yeteneklerine bağlıdır.
Meslek öğrenmenin Almanya'da özel bir yeri vardır.
İş hayatınızın ve kariyerinizin anahtarıdır.

İkili meslek eğitimi (Duale Ausbildung)

İkili meslek eğitimi (teori ve pratik), Almanya'da en yaygın meslek öğrenme sistemidir. İkili meslek eğitimi, haftanın 4 gününün iş yerinde ve 1 gününün de okulda geçtiğinin anlamına gelir. Bu şekilde öğrenciler; hem pratik, hem de teorik ders görmüş olurlar. Almanya'da çalışanların yaklaşık üçte ikisi (akademisyenler hariç) meslek okullarından mezundur.

Eğitim süresi

Meslek öğrenmenin süresi genelde 2-3 senedir. Meslek okulunda iş ile ilgili dersler ve genel beceri dersleri (Almanca, politika ve spor) verilmektedir.

Seçim

Almanya'da yaklaşık 400 tane meslek vardır. Bu da meslek seçimini zorlaştırmaktadır. İş ve işçi bulma kurumu (Agentur für Arbeit) gençleri bu seçimde desteklemekte ve doğru mesleği bulmakta yardımcı olmaktadır.

Meslek eğitim yerleri

Genel olarak başvurular, direkt çalışmak istenilen yere yapılır. Aylık ücretler; meslekten mesleğe göre değişir, 400,- ile 600,- Euro arasındadır ve mesleğin her senesinde artar.
Mesleği başarmak için Almanca seviyesinin en az B1 olması zorunludur. İş yeri ile bir sözleşme imzalanır ve meslek okuluna kayıt yaptırmak gerekir.

Meslek lisesi (Berufsfachschule)

İkili meslek eğitimi sisteminin yanı sıra meslek lisesinde de bazı meslekler öğrenilebilir. Bu şekilde tam zamanlı okula gitmiş olunur. Devlet okulları ücretsiz, özel okullar paralıdır.

Üniversite eğitimi

Üniversitede veya yüksek meslek okulunda okumak için Abitur diploması (Allgemeine Hochschulreife) zorunludur. Üniversitelerdeki eğitim ücretsizdir ve tüm dünyada iyi kalitesi ile tanınmaktadır. Sığınmacılar kanunen (BAFöG) mali destek alabilirler.

Dikkat edilmesi gerekenler

Meslek seçerken danışabileceğiniz çeşitli kurumlar var, seçiminizi yaparken lütfen yardım alınız. Bunun için "Berufsinformationszentrum" (BIZ), "Arbeitsagentur" veya "Studienberatung" yerleri mevcuttur.

Yabancı diplomaların tanınması

Almanya'ya gelmeden önce öğrencilerin çoğu memleketlerinde okula gitmişlerdir. Okula gitmek zorunda olan bütün çocukların da Aşağı Saksonya'da hangi okula veya sınıfa gideceklerine karar verilir. 5. sınıftan itibaren ebeveynler çocuklarının hangi okula gideceğine dair karar verebilirler. Aşağı Saksonya'da okullar, yabancı diplomaları tanıyıp tanımadıklarını ve öğrencinin kaçınıcı sınıfa gideceğine karar verirler. Öğrencinin memleketinde kaç yıl okula gittiğine ve hangi dersleri aldığına göre karar verilir. Yabancı diplomaları incelemek için yazılı başvuruya gerek yoktur.

Okulda kayıt yaptırırken sadece aşağıdaki belgeleri getirmeniz gerekiyor:

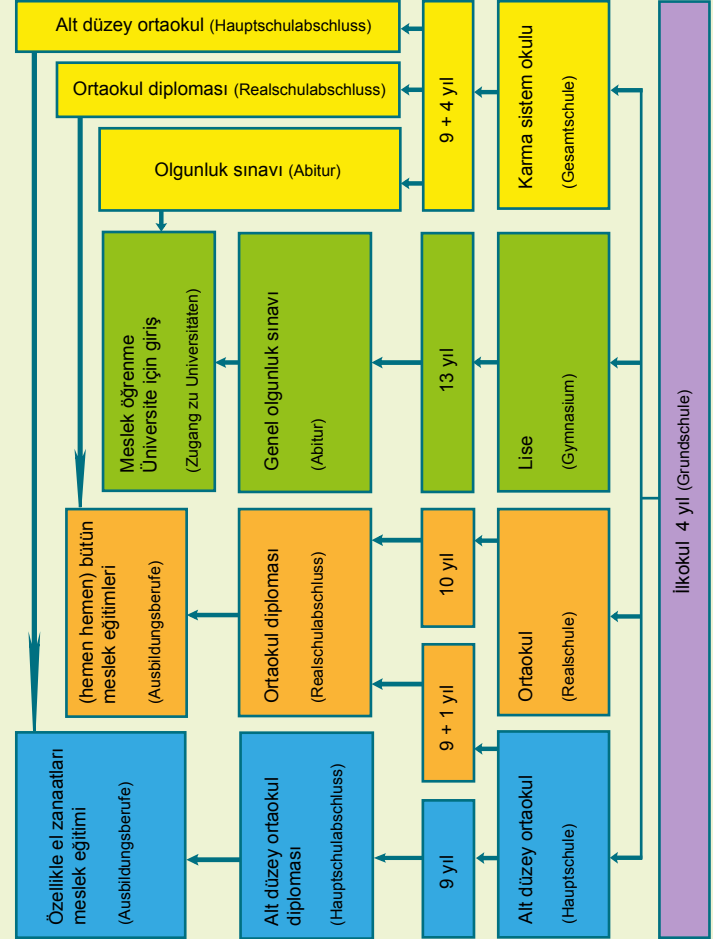
- Pasaport veya kimlik
- Oturma izni
- Konut belgesi
- Yurtdışından getirdiğiniz bütün orjinal diplomalar / karneler
- Bütün belgelerin çevirileri (yetkili tercümandan)
- Yukarıda belirtilen bütün belgelerin fotokopileri

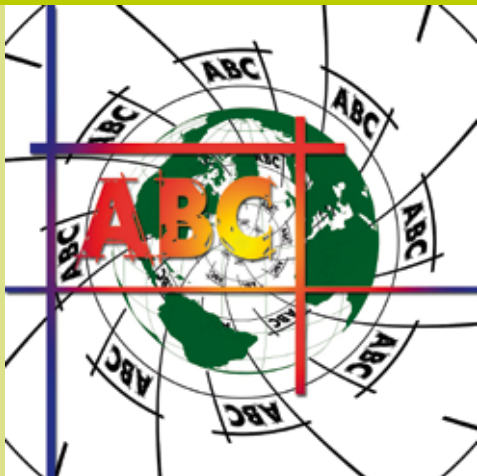
Belgeleriniz yoksa eğer, okuldan daha detaylı bilgi alabilirsiniz.

Çocuğunuzun Almancası okul için yetersiz ise ihtiyacına göre yardım alacaktır. Bunun için de okuldan bilgi alabilirsiniz.

Eğitim sistemi

İlişki:

MigrantenElternNetzwerk Niedersachsen

Kurt-Schumacher-Straße 29, 30159 Hannover
Tel.: (0511) 9215106 | Fax: (0511) 9215527
elternnetzwerk@amfn.de | www.men-nds.de

Das MigrantenElternNetzwerk Niedersachsen wird gefördert durch:

Niedersächsisches Ministerium
für Soziales, Gesundheit
und Gleichstellung

Das MigrantenElternNetzwerk Niedersachsen wird unterstützt durch:

Niedersächsisches
Kultusministerium